

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
055/21	Formannskapet	PS	06.05.2021
	Kommunestyret	PS	

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Bjørnar Fjellhaug	FE-404	21/459

Endring av stillingstittel frå rådmann til kommunedirektør

Framlegg til vedtak:

1. Rådmannen sin stillingstittel vert endra frå rådmann til kommunedirektør.
2. Endringa vert gjort gjeldande frå 21.mai 2021.

Formannskapet - 055/21 - 06.05.2021

FS - behandling:

Rådmann Bjørnar Fjellhaug orienterte om saka.

Handsaming i formannskapet:

Samrøystes for rådmannens framlegg til vedtak.

FS vedtak:

1. Rådmannen sin stillingstittel vert endra frå rådmann til kommunedirektør.
2. Endringa vert gjort gjeldande frå 21. mai 2021.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Stillinga som kommunedirektør er heimla i ny kommunelov §13-1 som vart iverksett frå hausten 2019. Kommunelova nyttar omgrepet kommunedirektør for kommunen sin øvste administrative leiar.

Rådmannen blei beden om å leggje fram ei sak til kommunestyret om å endra formelt tittel frå rådmann til kommunedirektør i samband med rekruttering av ny øvste administrative leiar i Austrheim.

Saksopplysningar

Austrheim er i gang med prosessen vedk. rekruttering av ny rådmann/kommunedirektør etter at rådmannen gjekk bort i februar. I samband med rekruttering av framtidig

rådmann/kommunedirektør er det også naturleg å sjå på endring av tittel slik at den er i tråd med ny kommunelov.

I den nye kommunelova som iverksett hausten 2019 er tittelen **kommunedirektør** nytta som tittel for den øvste administrative leiaren i ein kommune. Endringa i kommunelova inneber likevel ikkje at kommunane må nytta denne tittelen, men kommunane kan framleis nytte tittelen rådmann eller annan tittel utan at dette direkte stridar mot lova. Regjering og Storting er likevel klare på at dei oppmodar kommunane om å nytta den kjønnsnøytrale tittelen kommunedirektør som lova sjølv nyttar på denne stillinga.

Tittelen *rådmann* vart innført ved kommunelovane frå 1938. I kommunelova av 1954 vart det sagt at alle kommunar skulle tilsetje ein *administrasjonssjef*, anten *rådmann* eller *kontorsjef*. I mange mindre kommunar blei tittelen *kontorsjef* nytta. I den førre kommunelova som vart iverksett frå 1992 var tittelen på kommunen sin øvste administrative leiar *administrasjonssjef*. Det var ikkje lovpålagt å nytte denne tittelen. Det var ikkje ein tittel som «slo godt an» i kommune-Noreg, og den vart i liten grad brukt. Solund kommune er ein av få kommunar som nyttar denne tittelen i dag.

I arbeidet med ny kommunelov vart det diskutert om tittelen *kommunedirektør* skulle lovfestast. Eit fleirtal (12-1) i Kommunelovutvalet (NOU 2016:4) ville gjere tittelen obligatorisk. Dei argumenterte slik:

«Utvalget mener at tittel på administrasjonens øverste leder bør lovfestes som en fast tittel. Det vil virke klargjørende at alle kommuner benytter samme tittel for den øverste lederen av kommunens administrasjon. Flertallet understreker at en slik tittel må være kjønnsnøytral. Flertallet foreslår å lovfeste tittelen kommunedirektør og mener at dette er en god tittel. Også det forrige kommunelovutvalget foreslo å lovfeste denne tittelen. Flertallet mener også at et lovfestet krav om en kjønnsnøytral tittel for den øverste lederen i kommunen på en god måte vil oppfylle mandatets målsetting om at det skal så langt det er mulig benyttes kjønnsnøytrale ord og uttrykk i lovteksten. Tittelen rådmann, som brukes av mange kommuner, bør unngås. Dette fordi den ikke er kjønnsnøytral, ikke brukes i alle kommuner, og i liten grad er selvforklarende. Flertallet mener at kommunedirektør er en god tittel som både ivaretar likestillingshensyn og de andre hensynene til en fast og tydelig kjønnsnøytral tittel som viser at dette dreier seg om den øverste lederen i kommunen».

I innstillinga si til Stortinget valde regjeringa likevel ikkje å gå for å lovfeste kommunedirektørtittelen. Hovudargumentet var den kommunale sjølvråderetten. Regjeringa kom likevel med følgjande oppmoding:

«Departementet vil likevel peke på de hensynene som ligger til grunn for utvalgets forslag, og oppfordre kommunene om å bruke den kjønnsnøytrale tittelen som loven selv bruker på denne stillingen».

Stortinget følgde innstillinga til regjeringa på dette punktet og kommunedirektørtittelen vart med det valfritt å nytta.

Tittelen *kommunedirektør* har vore drøfta i Norsk Rådmannsforum (interesse-organisasjon for norske rådmenn). Dei tilrår medlemmane sine å nytta denne tittelen. Grunngevinga er at kommunedirektør seier noko om kva slags ansvar som ligg til stillinga, den er kjønnsnøytral, den samsvarar med lovteksten og den passar godt til den stillingsbeteikninga som er nytta i kommunesektoren for andre kommunale leiarstillingar, bla. kommunalsjef.

KS og Statsforvaltaren er no konsekvente på at dei stort sett nyttar *kommunedirektør* i kommunikasjonen sin med kommunane i Vestland.

Tittelen vert i større grad teken i bruk i norske kommunar i dag.

Offentleg forvaltning har eit særskilt ansvar for å fremje likestilling og lik moglegheit for alle.

Likestillingslova seier:

§ 1. Formål Lovens formål er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging. Loven tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling. Loven skal bidra til å bygge ned samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes.

Det har vore gjort eit arbeid og regjeringa avgjorde 08.mars 2020 å bytta ut alle yrkestitlar som ikkje er kjønnsnøytrale. Av titlar som no er endra kan ein nemne at frå 01.01.2021 Fylkesmann endra til Statsforvaltar. Ein har også endra *helsesøster* til *helsesjukepleiar* og *riksmeklingsmann* til *riksmeklar*.

Vurdering

Ei tittelendring kan av mange verta oppfatta som symbolsk og lite viktig. Mange rådmenn og folkevalde vil nok framleis meine at den tradisjonelle rådmannstittelen er å føretrekkje, den er kjend, innarbeida og har lange tradisjonar.

Kommunedirektør er ein tittel som vert meir etablert no og offentlege instansar nyttar denne tittelen. Samstundes er tittelen eit signal til samfunnet elles, og særleg til dei unge. Austrheim kommune ynskjer å vere ei framtidsretta, framoverlent og moderne verksemd, både for innbyggjarar og tilsette.

Endringa vil ikkje ha økonomiske konsekvensar og let seg enkelt gjennomføre.

Ei endring frå rådmann til kommunedirektør vil gje eit viktig signal om likestilling i arbeidslivet, og ein tilrår at stillingstittelen på Austrheim kommune sin øvste administrative leiar vert endra til kommunedirektør.

I dag nyttar ein tittelen assisterande rådmann. Det vert ein naturleg konsekvens at denne vert endra til assisterande kommunedirektør.

I revidering av delgeringsreglementet og styringsdokument endra frå rådmann til kommunedirektør.

Det er ikkje noko som hindrar i at endringa kan tre i kraft så snart kommunestyret har gjort vedtak om ny tittel.

Konklusjon

Rådmannen tilrår, på bakgrunn av saksutgreiinga, at tittel vert endra frå rådmann til kommunedirektør. Det er ingenting som hindrar at dette kan iverksetjast umiddelbart og ein tilrår difor det.

Framlegg til vedtak:

1. Rådmannen sin stillingstittel vert endra frå rådmann til kommunedirektør.
2. Endringa vert gjort gjeldande frå 21.mai 2021.